

Előfizetési ár:

Egész évre	--- 4 K.
Fél évre	--- 2 K.
Negyed évre	--- 1 K.
Egyes szám	--- 20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondse-
dés milliméter soronkint
10 fillérral, táblázatos és
garmond betűnél kisebb
betűfaj szedés másfélsze-
res egységárral számítá-
tik. — Az egész oldal négy
hasáb széles.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ
m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői,
erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Előfizetőknek az álláske-
reslet és kínálat rovata
rövid közlésekre díjtala-
nul áll rendelkezésre.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V.,
Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szét-
küldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő»
szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő irói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz.
A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordít-
tatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM

- Közlemények a gyakorlati erdészeti ismeretek köréből.
A pisztrángos patakok gazdasági kezelése a sporthalászat szem-
pontjából. (Simonffy Gyula.)
Gazdasági tanácsadó: Átmenet a takarmányozásban. (Dr. K—ő.) —
Hangyák ellen.
Különfélék: Felhívás. — Halálozás. — Nyugdíjbiztosítás. —
Csak egy kis morzsácskát!... (Jaczkovics Miklósné.) — Tinta-
foltok kivétele fehérneműből. — Időjelzés.
Változások az erdészeti szolgálat köréből.
Szerkesztői üzenetek.
Tárca. Látomány. (Bársony István.)

Közlemények a gyakorlati erdészeti ismeretek köréből.

(A német állami erdőfelügyelet törvényes szabályozása. — Erdő-
égések elleni intézkedések. — Újabb fenyő-fajták.)

A német erdőgazdaság nagy szervezeti kérdések előtt áll e pillanatban, melyek kifejezést találtak a német erdészeti egyesület legutóbbi közgyűlésén is. A kérdések legfontosabbika a községi erdőkezelés fölött gyakorlandó állami felügyelet mikéntje, az állami felügyelet törvényes szabályozása.

Tudnunk kell ugyanis, hogy a porosz községi erdő-törvény hatálya csupán Poroszország két régi keleti tartományára terjed ki, míg az erdőkben oly gazdag szász királyság és Thüringia 1831-ben csak általánosságban hozták be az állami felügyeletet a községi erdőbirtokok kezelése fölött. A mezőgazdasági kamarák a községek óhajására üzemterveket dolgoztattak ugyan ki, de a német erdészeti egyesület nem tartotta erre hivatottaknak a mezőgazdasági kamarákat s azért egy határozati javaslatban kimondta, hogy nem mindenütt tartja kielégítőnek közigazdasági szempontból az állami felügyelet eredményeit a községi kezelés tekintetében s óhajtatónak tartja az állami felügyelet törvényes szabályozását a községi erdők fölött abban az irányban, hogy a községek mint tulajdonosok, haszonélvezők vagy vállalkozók önkormányzata csak annyiban érvényesüljön, a mennyiben a közérdek veszélyeztetése nélkül érvényesülhet.

Németországban különben már a múlt évben az erdészeti faiskolák oly egyesülése is létrejött, a mely az

erdészeti egyesület égisze alatt céljául tüzte ki lúcz-fenyőkhöz csupán tiszta német vetőmagról és német ültetvényekről gondoskodni. Az eddigi tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy ez intézkedésnek alig volt eddig korlátozási hatása az idegen lúczfenyőmagoknak behozatalára. Különösen monarchiánkból még mindig jelentékeny a bevitel lúczfenyőmagvakban Németországba. Az eredmény eddig tehát inkább csak erkölcsi volt, a mennyiben felvilágosította az erdőbirtokosokat a célszerűtlen idegen ültetvényanyag behozatalának veszedelméről.

Másrészt az 1911-iki nagymérvű erdőégések is alkalmat szolgáltatottak újabban Németországon annak a kérdésnek megvitatására, hogy mily eszközökkel lehetne az erdőégések veszedelmét hatályosabban leküzdeni. A német erdészeti egyesület nézete az, hogy az főleg megelőző intézkedések által érhető el, ehhez képest bizottságot küldött ki a különböző szövetségi államok képviselőiből, hogy ezek a szövetséges államok törvényhozásaival egyetértve vizsgálják meg, mit lehetne tenni az erdőégések száma csökkentésére s különösen, hogy mily távolságban és mily körülmények között okozhatnak a lokomotivok gyujtogatásokat vasuti vonalak közelében, s az 1911. év nyara rendkívüli hőségének mily kihatása volt az erdőre és az erdőgazdaságra.

Konstatálták mindenekelőtt, hogy a hőség által a fiatal fenyőültetvények csaknem teljesen megsemmisültek, ellenben a régiebb kulturák és tölgyek jobban ki-lábolták a veszedelmet. A mi a lokomotivok szikrái által gerjesztett erdőtüzeket illeti, megállapítást nyert, hogy védkosarak beépítése által a lokomotivok tüzelő kamráiba a gyujtogatások veszélye meglehetősen csökkenthető.

*

De nemcsak a nyár rendkívüli hősége ellensége fenyőinknek, még nagyobb ellensége talán a síkföld s a városi kultúra, a mi teljesen lehetetlenné teszi minden törekvés daczára, hogy a büszke fenyő kertjeinkben is elfoglalhassa azt a helyet, melyre külseje disze, méltósága feljogosítaná. E tekintetben sokkal kényesebb a platánnál, mely föl sem veszi a nap égető sugarai tüzes ostromát, s ha pereg is le koronájáról egy-két korán

elsárgult levél, azért nagyjában lombja megmarad frissnek, üde zöldnek s élesen válik ki az itt-ott látható gesztenyefák csoportozatából, melyek fáradtan, tikkadtan hajtják le fejüket fővárosunk utcáin.

Pedig tudjuk, a hegylakók egyik öröme s büszksége az impozáns szép sudár fenyő. Ha nem is nő meg mindenütt akkorára, mint a Fekete-erdő és Thüringia óriásai, a hol kellő mennyiségben áll rendelkezésükre állandóan nedves levegő, friss és életerős talaj, mely fő eleme, mindamellett tengerparton, folyók mentén is jól diszlik néha a fenyő. De a sík föld s a nagy város jóformán teljesen meg van fosztva tőle, mert a forró, száraz levegő a házak falai közt, a talaj szárazsága, hozzá az ártalmas savak, melyek a házak kéményein át a levegővel elvegyülnek, főképp pedig a fennforgó körülményekkel együtt járó mindenféle növénypusztító lehetetlenné teszik a túlelevelűek fejlődését. A *Picea pungens* ugyan néha előfordul a városi kertekben is s különösen egyik fajtája, az ezüst fenyő *Picea pungens argentea*, kiválóan szép és hatásos, de azért még sem pótolhatja erdeink közönséges fenyőjét.

Szerencsésebb vetélytársa akadt újabban e fenyőfának a japáni nemes fenyőben (*Abies veitchi*), mely hivatva van a fenyőt kertjeinkben is pótolni, s a karesú Omorica-fenyőben, mely eddig mindenütt keveset igénylőnek bizonyult s azért fölöttébb alkalmas kereteink díszítésére.

A mi az elsősorban említett japán fenyőt illeti, az Közép-Japánban magasabb hegyeken fordul elő, több mint 2000 méter magasságban. Túlelevelűnek első fele feltűnően ezüstös s azért dekoráló hatása igen nagy.

Az Omorica-fenyő igénytelenség szempontjából fölveszi a versenyt bármely fenyőfajtaival is. Növése csaknem oszlopforma, cziprus-szerű, azért megelégszik a

kertben a legszerényebb helylyel is. Ennek levelei is ezüstösök alul s éles kontrasztot képeznek a levél felső része sötétzöldjével. Nem köröskörül fekszenek az ágak körül, hanem laposan, kétsorososan. Későbbi korban az oldalágak már előre vízszintesen helyezkednek el s végre lecsüngenek. Ha a kertész ilyen ágak hajtásait veszi nemesítésekhez, oly formákat érhet el, melyek már mint fiatal plánták az idősebb példányok szomorú-füz-szerű növést árulják el.

Az Omorica-fenyők mintegy húsz év óta vannak csak nagyobb mértékben elterjedve, még pedig eredetileg Svájc útján. A magoncok köztük erőteljesebb növések, mint a nemesítettek s azért ezeknél nagyobb a becsük.

A pisztrángos patakok gazdasági kezelése a sporthalász szempontjából.

A sporthalászat minálunk is kezd már fellendülni, természetes halaszvizünket is többre becsüljük és többet foglalkozunk azokkal, mint eddig. El lehet azonban mondani, hogy mindaz, a mi e téren eddig történt, még csak a kezdet kezdete. Nálunk a halászattal igen kevesen foglalkoznak, néhány lelkes szakemberen, hivatásos halászon, néhány tudományos téren dolgozó férfiu kívül alig van egyén, a ki a halászat kérdését felszínen tartaná, illetőleg azt előre vinni segítene. Nem kivételek a legközelebről érdekeltek: a halászati jogtulajdonosok vagy azok bérlői sem, a kiknek legnagyobb része még ma sem tudja, hogy birtokában milyen értékes javak vannak. Egy kis részük tájékozódva van ugyan valamelyest és ennek megfelelően halaszvizet gondozza, népesíti is, de rendszerint csak a természet vagy a sport iránt való szeretetből és rendszerint sablon szerint, nem

TÁRCZA.

Látomány.

Irta: Bársony István.

Valóságos novemberi nap volt: hűvös, esős, szeles. Az ég kérérlhetetlenül borult; néha ugyan világosodni kezdett az egymásra toluló felhőreteg, de a tisztulás reménysége nem tartott sokáig. Megint csak elborult a menybolt, s az imént gyengülő eső újra egyenletesen, sűrűn verdeste az erdészház tetejét; becsapkodott a széles eresz alá, a folyosóra, a hol székely-daróc vadászkabátomat összebb húzva lestem: hátha kifárad Jupiter pluvius, vagy elúnja ezt az egyhangú mulatságot.

Mellettem didergett a kis Diana, a finyás setter-szuka, a melyet hosszú szőre se birt megvédeni a nedves ősz átható hűvösségétől. Annak mára vége volt, hogy sneffezni mehessünk; pedig Dianával legalább is féltuczat ilyen őszi vándort lehetett volna ma a vágásban összeszedni, ha el nem romlik az idő. Lehangoltan néztem a szél játékát, a mit a nyirkos, lombhullatta

fákkal művelt. Hogy nekitámaszkodott időnkint! megmegrázta őket s pergette róluk az esőcseppeket; de nem volt miért erőlködni a csupasz galyak közt; elsurrant az ágak útvesztőiben és a sóhajtását csakhamar a szomszédos fa felől lehetett hallani.

— Csak legalább az eső elállna, — mondtam félhangon s nem minden türelmetlenség nélkül. — Hisz mégis keserves volt így bent rekednem, fedél alatt, holott annyira sóvárogtam egy kis szabad levegőt, kint az erdőn.

— Egy óra mulva eláll, — felelt valaki a hátam mögött, mély basszus hangon. Peterdi volt, az öreg erdész, a ki nagy nyugalommal szívta kurtaszárú vadászpipáját. Könnyű volt neki; ő úgy lehetett a szabad levegővel, mint a tiroli favágó, a ki vasárnap még a legremekebb időben sem maradna odakint, hanem bevonul a koresma füstös szobájába, a mire ritkán van alkalma.

— Honnan tudja? — kérdeztem éledő reménységgel.

— Keleti szél fúj s az mitőlünk elviszi az esőt. Estére csöndesedik az idő s akkor a nedves erdőből korán kijönnek a szarvasok.

A kihelyezés a nevelőárkokba valamelyik alkalmas napon késő este történik, hogy a mindenütt jelen levő halellenségeknek alapos pusztításra ne legyen alkalma, a míg az ivadékok új rejtekhelyét meg nem szokta.

Dr. Heintz szerint feltűnő jelenség, hogy az ilyen sokáig etetett halacsák egészen másképen viselkednek, mint a szikzacskóval még megterhelt zsengebb ivadék. Amazok rendkívül élénkek már a költődényben, hálával nehezen foghatók ki és közvetlenül a kihelyezés után rögtön a legközelebbi kavics vagy egyéb menedék alá rejtik magukat. A nevelőárkok körülbelül 4 km. hosszú, átlag 1—1½ m. széles, 40—80 cm. mély, vízinövényekkel erősen benőtt. Szeptemberben az árok alsó harmadán egy kis hid alatt 2 cm. szembősséggel bíró zárórostélyt helyeznek el. E rostély felett az összes pisztrángokat egész az egynyarasokig, a mennyire csak lehetséges, varsával gondosan kifogdossák; az alsó harmad szabadon marad a főpatakából felfelé igyekvő ivópisztrángok számára, a melyeknek hogy kedvezőbb ivóhelyet leljenek, néhány fuvar tiszta kavicsot 10—15 helyen szétosztanak az árokban.

A rostélyfeletti elzárt részen, hogy a felcseperedett egynyaras ivadékoknak elegendő tápláléka legyen, az első hetekben még túróval pótolják az eleséget, azonban istállótrágyának és zöldség- (konyha-) hulladéknak a csendesebb kanyarulatokban való elhelyezésével gondoskodnak arról is, hogy a halak táplálékául szolgáló alsóbbrendű szervezetek minél inkább elszaporodjanak.

A mint látjuk, dr. Heintz cikke sok érdekes eszmét vet felszínre, ezek közül kétségtelenül legérdekesebbek és hazai viszonyaink között legkevésbé ismertek a horgászatnak megfelelő értékelése, az általános állattenyésztési elveknek a halászat körében való alkalmazása, az ő saját rendszerű költődényének és haltartójának ismertetése, ivadéknevelés árkokban. Mindezek az eszmék külföldön már évek óta nem mennek ujszágszámba. Ausztriában, Németországban és Svájcban végzett tanulmányutam ideje alatt e téren magam is számos figyelemreméltó tapasztalatot tettem, a melyről alkalomadtán e helyen még beszámolok.

Simonffy Gyula.

Gazdasági tanácsadó.

Átmenet a takarmányozásban. Az állati szervezet alkalmazkodási képessége igen nagy. A természettudományok megtanítanak arra, hogy mindig csak azok a fajok és fajták maradhattak fenn, a melyek legjobban tudtak alkalmazkodni a megváltozott viszonyokhoz. A mely élő lény erre képtelen, annak el kell pusztulnia és el is pusztult már igen sok állatfaj a földszínről úgy, hogy csak régi leírásokból és régi rajzokból tudjuk, hogy azok valaha léteztek.

Bármilyen nagy is azonban az állatok alkalmazkodási képessége mégis vannak esetek, a mikor az állatok tulajdonosának segítségére kell sietni a természet-

nek. Ilyen eset a takarmányváltozás. A szabadon élő állatok mindig követhetik az ösztönüket és így ösztönyszerűen járva el mindig a helyes utat fogják követni. De a háziállat nem követheti ösztönét, annak azt kell ennie, a mit kap. Már pedig az ember igen gyakran nem azt nyújtja neki, a mi természetének legjobban megfelelne, hanem azt a mije éppen van. S az állat el is fogadja azt és lehetőség szerint feldolgozza, javára fordítja.

A háziállatok szokásos takarmányát két nagy csoportba oszthatjuk az ú. n. zöld és a száraz takarmányokra. Mindkettő megfelelő. Azonban a zöld takarmány több vizet és aromatikusan anyagot tartalmaz, mint a száraztakarmány. Az állatok gyomra tehát alkalmazkodik. A könnyebben emészthető kevésbé tápláló zöld takarmányból mindenesetre többre van szüksége, hogy szükségleteit fedezze. A gyomor tehát kitágul. Viszont a száraz takarmányból kevesebb kell. A gyomornak tehát kevesebbel kell beérnie. És be is éri, de arra nagyon ügyelni kell, hogy a zöld takarmányozásról vagy a legeltetésről ne legyen hirtelen átmenet nélküli a száraz takarmány adagolása. Mert a nagyobb mennyiségű, de könnyebben emészthető, vízdúsabb takarmányhoz szokott állat a szénából is annyit fog enni, mint a zöld takarmányból, de már az emésztéssel baj lesz. Mert a zöld takarmányozás alatt a gyomorfalak némileg elpetyhüdnek s a beléjük tömött anyagot megemészteni nem tudják. Az állat dugulást kap, késedelmesen kérődzik, szóval emésztési zavarokkal küzd. Éppen ilyen helytelen a hirtelen átmenet a téli száraz takarmányról a friss zöld takarmányra, mert ez a lédús és aromikus anyagokban gazdag táplálék viszont hasmenést okoz.

Most a bekötés küszöbén nem mulaszthatom el tehát, hogy arra figyelmeztessem az állattartókat, hogy a legelőről bekerülő marhának, illetve állatnak ne egyszerre csak száraz anyagot, szénát, szalmát adjanak, hanem még 10—14 napig adjanak zöldet is, még pedig olyképen, hogy a zöld takarmány mennyiségét napról napra fokozatosan csökkentsek, míg végre mintegy két hét múlva már tisztán csak a száraz takarmányt nyújtják. Éppen így, illetve fordított sorrendben kell eljárni tavasszal, mikor is már a legelőre való kihajtás előtt mindennap fokozatosan több zöldet kell adni az állatnak benn az istállóban is. Ez ugyan egy kissé körülmenyesebb eljárás, de azért meghozza a kamatját, mert az ily módon táplált állat soha sem fog emésztetlenségben, vagy hasmenésben szenvedni, s nem romlik le sem tavasszal, sem ősszel.

A fiatal állatoknál is igen fontos a fokozatos átmenet. Így az anyatejtől soha sem szabad egyszerre elválasztani a fiatal állatot, hanem az anyatej mellett már adni kell könnyen emészthető takarmányfélétet vagy zúzott szemet. Mert a hirtelen átmenet nyomán a fiatal állat feltétlenül hasmenést kap és nagyon leromlik.

Éppen így kell eljárni végül akkor is, ha az állatot moslékkal akarjuk tartani, vagy az addig moslékkal

tartott állatot más szilárdabb összetételű tápanyagokra akarjuk fogni.

Szabályként lebegjen előttünk mindig, hogy a rendszer megszokott takarmánynak mindig csak egy részét fogjuk el és a helyett adjuk az új takarmányféleséget. Az adagokat mintegy két héten át kell fokozatosan nagyobbítani.

Dr. K-é.

Hangyák ellen a gyümölcsösben ajánlható kályha-koromból és lenolajból készült sűrű péppel gyűrűt kenni a fatörzsekre, ezen át nem mászhatnak egy hangya sem. Fiatal fácskáknál a következő eljárás is célhoz vezet. A fák törzsén keressünk sima helyet és azt 6—10 cm. szélesen, jó erősen kenjük be krétával, úgy, hogy egy teljes krétagyűrű képződjék. A mint a hangya az ilyen fehér gyűrűre ér, lábai a krétától porosak lesznek s a hangya lehull a földre. De természetesen, ha az eső lemosta a krétavonalat, újból meg kell azt csinálni.

Különfélék.

Felhívás. Vettük az alábbi sorokat:

Igen tisztelt kartársak! «Az Erdő» ez évi 19. számában közzétett felhívás szerint mozgalom indult meg az iránt, hogy a készülő új erdőtörvényben intézkedés tétessék a járási erdőőrök államosítása érdekében. Ebből kifolyólag felhívom járási erdőőr kartársaimat, hogy a székhelyükre nézve illetékes országgyűlési képviselő urakat mozgalmunk és kérelmünk támogatására kérjék fel. Mi, vasvármegyei járási erdőőrök az itteni országgyűlési képviselő urakat erre már felkértük, s ők készséggel megígérték ügyünk támogatását. Minthogy mozgalmunkat csak akkor koronázhatja siker, ha ügyünk hathatós támogatásban részesül, ezért ki-ki saját jól felfogott érdekében cselekszik, ha példánkat követi.

Kartársi üdvözlettel

Nordai József, járási főerdőr.

Halálozások. Lukácsffy Elek m. kir. erdőmérnök, a székelkeresztúri m. kir. járási erdőgondnokság vezetője, f. évi október hó 13-án, életének 46-ik évében hirtelen elhunyt.

Nyugdíjbiztosítás. Az Országos Gazdasági Munkáspénztár keretében az 1912. évi VIII. t.-cz. által alkotott új nyugdíjsoportban, balesetre, nyugdíjra, agykori ellátásra és temetkezési segélyekre a következő biztosítások költettek:

Zemplén vármegye részéről, a sátorlajújhelyi m. kir. állami erdőhivatal javaslatára Juhász György, Parsiczky József, Polák Rezső, Pólyán László, Ruzsiczky István, Stófkó Béla, Szalánczy István és Vankovics István vármegyei járási erdőőrök és Esztergom vármegye részéről Habinyák Florián hatósági erdőőr.

Csak egy kis morzsácskát!... Itt az ősz; hideg szél süvölt át az erdön és mezőn, megfosztva a fakat utolsó levéldíszétől.

Az ember boldog, mert védekezni tud a hideg és éhség ellen, fedett hajlékot talál még a legmostohább anyagi helyzetben lévő is, és megtelítheti kamráját, bár szegényes, de élvezhető táplálékkal.

Csak a madárvilág van kiteve az idő mostohaságának, mert ott a rengeteg mélyén, vagy a csalitban, ha kis lakása védelmet nyújt is az időjárás ellen, az éhségtől pusztul el, mert hiányzik a terített asztal, üres az az éléstár, a hol nyáron olyan gazdagon lakmározott.

Ilyenkor az emberlakta helyhez közelebb vonulnak, s ott gubbasztanak a száraz ágon, közbe-közbe szomorúan csipogva, mintha azt mondanák: «Csak egy kis morzsácskát!»

A madárápolás terén nemesebb cselekedetet nem is végzünk, mint hogyha védelmünkbe vesszük ezeket a kis napszámosokat s naponta — ha csak egyszer is — juttatunk nekik egy kis ételmorzsát.

Gondoljunk a virágnyló napsugaras tavaszra, a mikor az erdő és mező csak úgy zeng a madárdaltól és csicsergéstől, jusson eszünkbe, hogy az a kis dalos munkások hálacsicsergése. És ha azt akarjuk, hogy az erdő és berek, a mező és csalit kihalt ne legyen, juttassunk egész télen át nekik egy kis morzsácskát!

Jaczkovics Miklósné.

Tintafoltokat fehérneműből következő módon távolítunk el: Az illető helyeket vízzel megnedvesítik, aztán kevés sóskasóval dörzsölik be és vízben ismét kiöblítik, finomabb szövetet nem kell a sóval bedörzsölni, csak néhány percig rajta kell hagyni, nehogy lyukak keletkezzenek. Hogy a só hatásos legyen, a szövetet előbb úgy kell kitisztítani, hogy se szappant, se szódát ne tartalmazzon.

Időjelzés. A «Meteor» f. évi november hóra a következő időjelzést teszi közzé: November havának változási napjai 3—5—9—14—16—18—21—25—26—27—28-ra esnek.

Legerősebb hatásúak a 3-iki hűvös, szeles, esetleg hideg, a 9., 14. és a 16-iki mind az alacsonyabb hőmérsék kifejlődését mozdítják elő, sőt a 18-iki is szeles, viharos jellegű, úgy, hogy november első felében a hidegebb jelleg télies alakot is ölthet, míg 23-tól az enyhébb, a 25-iki hatáskörében pedig a csapadékosabb jelleg jut érvényre, melynek hatása a 27- és 28-iki befolyása folytán a hó végéig kitart.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

Földművelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére a horvát-szlavonországi kincstári erdőket kezelő erdőtiszték létszámában Nagy Vincze erdőigazgatót miniszteri tanácsossá kinevezem. Kelt Bécsben, 1913. évi október hó 6-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Br. Ghillány Imre s. k.

A m. kir. földmivélsügyi miniszter Horváth Géza kir. fő-erdőmérnököt végleges nyugalomba helyezte.

A m. kir. földmivélsügyi miniszter az állami erdőtisztek összesített közös rangsorozati létszámába kinevezte ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnökgyakornokokká a következő díjtalan m. kir. erdőmérnökgyakornokokat: Kiss Zoltánt (Liptóújvárra), Schauer Gyulát (Beszterezére), Hofstädter Ottó Róbertet (Beszterezére), Richter Györgyöt (Nagybányára), Nagy Zoltánt (Kolozsvárra), Henter Jánost (Nagyszébenbe), Wingert Jánost (Verseczre), Holtz Jánost (Vinkovezére), Bruder Gyulát (Zsolnára), Nagy Jenőt (Kolozsvárra),

továbbá a következő végzett erdészeti főiskolai hallgatókat: Antalóczy Jánost (Csíkszeredára), Maczkó Lajost (Máramarosszigetre), Szabó Istvánt (Máramarosszigetre), Máté Dezsőt (Sušakra), Zsombory Ignácot (Székelyudvarhelyre), Szabó Mátyást (Apatinba), Toperczer Dezsőt (Besztercebányára), Nagy Lászlót (Kolozsvárra), Fejfarek Józsefet (Temesvárra), Zsemlye Imrét (Zsarnóczára), Sébor Jánost (Orsovára), Varga Károlyt (Liptóújvárra), Balen Józsefet (Zágrábba), Gyuriss Emilt (Trencsénbe), Herczeg Jánost (Orsovára), Fogarasi Bélát (Bustyaházára), Ajtai Sándort (Nagyváradra), Gregurinčić Ferenczet (Tótsóvárra), Wunder Jenőt (Ungvárra), Dubravszky Jánost (Zsarnóczára), Lončár Illést (Zsarnóczára), Jákió Endrét (Besztercebányára),

végül díjtalan m. kir. erdőmérnökgyakornokokká a következő végzett erdészeti főiskolai hallgatókat: Vona Istvánt (Máramarosszigetre), Schlachta Lászlót (Ungvárra), Brozsek Károlyt (Nagyenyedre), Zsák Lajost (Szászsebesre), Bitai Andrást (Beszterezére), Szadlis Sándort (Szászsebesre), Székely Gézát (Beszterezére), Kovács Jenőt (Székelyudvarhelyre), Biró Endrét (Marosvásárhelyre), Nemes Imrét, (Sušakra) Orbán Ferenczet (Sušakra) és Grozdanić Milánt (Bustyaházára).

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Himfner György kir. közalapítványi főerdőmérnököt erdőtanácsossá, Kodolányi Gyula kir. közalapítványi erdőmérnököt főerdőmérnöké, Klausberger Károly kir. közalapítványi segéderdőmérnököt erdőmérnöké nevezte ki.

A besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság főnöke kinevezte főerdőrökké Dobál Ferencz (Huskovó), Csunderlik István (Zólyom), Longauer Gyula (Benesháza), Decker István (Garamnémetfalva) erdőőröket; építkezési műszaki segédszolgálati erdőőrökké Varga Miklós (Besztercebánya) és Simsik János (Besztercebánya) erdőőröket; erdőőrökké Szikora Sándor (Besztercebánya), ifj. Szabadi József (Besztercebánya), Demuth József (Pónik), Höher György (Felsőszarvas) és Fodor István (Havasalja) I. oszt. m. kir. erdőlegényeket, továbbá Grandtner István (Szikla), Moha Róbert és Pollák Mihály (Felsőszabadi) segéderdőőröket, valamint Viszkoos József (Krupka) erdőri szakvizsgát tett napibérest és Buzna János Béla (Kiszla) járási erdőört; II. oszt. erdőlegényekké Divok Rezső (Benesháza), Rostár József (Mosód), Fekiács János (Kisgaram), ifj. Gerlei Ferencz (Mihálytelek), Lehoczky Gyula, Steller János (Feketebalog), Wlaszky Géza (Szikla), Liesko Simon (Óhegy) és Simkó János (Besztercebánya) erdőigazgatósági napibéreseket; II. oszt. segéderdőőrökké Bobok Mihály (Zólyomlipesé), Fukasz Rezső (Sebesér) és Sovcsik János (Zólyomlipesé) itteni napibéres szakv. erdőőröket; előléptette I. oszt. erdőlegényekké Klein István, Bérés András, Prevertusz József, Reimann János (Mátyásfalva), Bevelaqua Imre (Garampéteri), Longauer Sándor (Garamhidvég) és Schwarz Gyula (Luczató), itteni volt II. oszt. erdőlegényeket. Továbbá, Kocsis Lajos m. kir. erdőört Misódról Besztercebányára erdőrendezési műszaki segédszolgálat ellátására rendelte be.

A besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság főnöke szept. 30-ával nyugalomba helyezte Gasparik Ede felsőszabadi védkerületi főerdőört, Neubauer Henrik óhegyi védkerületi főerdőört és Zus-

kin József bukóci védkerületi erdőört, továbbá áthelyezte Szabadi József m. kir. főerdőört a luczatói e. g. luczatói védkerületéből a garamszentandrás e. g. bukóci védkerületébe, Havrán József m. kir. erdőört a jeczenyei e. g. kiszlai védkerületéből a luczatói e. g. luczatói védkerületébe, Kolpaszky Ignác m. kir. erdőlegényt az óhegyi e. g. bullói védkerületéből az óhegyi védkerületbe, Benkovits Pál m. kir. erdőört a cserpataki e. g. kisgarami faraktár kezelésétől az óhegyi e. g. bullói védkerületébe, Pollák Mihály m. kir. segéderdőört a rezsőparti e. g. sebeséri védkerületéből annak felsőszabadi védkerületébe, Fukasz Rezső napibérest a garampéteri e. g. alsószabadi védkerületéből a rezsőparti e. g. sebeséri II. sz. védkerületéhez, ifj. Lehoczky Jenő m. kir. erdőört a zólyomi e. g. dobrókirályi védkerületéből az óhegyi e. g. misódi védkerületébe, — a Besztercebányára erdőrendezési műszaki segédszolgálat végzésére berendelt Kocsis Lajos erdőör helyébe, — Kaliszky Gusztáv m. kir. erdőört a kisgarami e. g. kővízi védkerületéből a zólyom e. g. dobró királyi védkerületébe, Szartorisz Ede m. kir. erdőört a besztercebányai erdőigazgatósági számvevőségől a kisgarami e. g. kővízi védkerületébe. A cserpataki e. g. kisgarami faraktárnak őrizetével pedig Szedilek Dezső erdőri szakiskolát végzett napibérest bizta meg.

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság főnöke Weber Gyula, Nagy Sándor, Polyánka János, Orosz Demeter, Marczelly János és Deák László m. kir. erdőőröket (II. oszt. altiszteket) m. kir. főerdőrökké (I. oszt. altisztekké), Szuhay György s. erdőört, továbbá Tamás Ernő, Zimán Rezső, Berényi Rezső, Tamás Lajos, Szakács Lajos, Illés László, Mező György, Láng György erdőlegényeket és Markocsány Károly erdőört m. kir. erdőőrökké (II. oszt. altisztekké), Répási Tódor, Koszován Lajos János, Csepcesényi Kálmán, Lázár György, Pauschner Kálmán II. oszt. erdőlegényeket és Krafcsik Sándor segédőtt munkást I. oszt. erdőlegényekké, Szuhay Miklós, Traxler János, Kovács Dezső, napibéreseket és Stark Tamás cs. és kir. szakaszvezetőt, Körösy János urad. erdőört II. oszt. erdőlegényekké és Tyiorán István II. oszt. s. erdőört I. oszt. segéderdőörre nevezte ki.

A kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság főnöke Dupeza Miklós, Kosztea Miklós, Teotelekán Traján és Bors János m. kir. erdőőröket jelenlegi állomáshelyükön való meghagyás mellett m. kir. főerdőrökké; Salamon András, Szabó Lajos és Kotta Miklós I. oszt. m. kir. erdőlegényeket, továbbá Pomp Sándor, Joneszku József és Domokos János I. oszt. m. kir. segéderdőőröket jelenlegi állomáshelyükön való meghagyás mellett m. kir. erdőőrökké, Dobos János, Kotta Sándor, Stark Sándor és Stark János II. oszt. m. kir. erdőlegényeket jelenlegi állomáshelyükön való meghagyás mellett I. oszt. m. kir. erdőlegényekké, Ötvös Sándor m. kir. erdőlegényt és ifj. Todea Demeter szakvizsgázott napibérest II. m. kir. erdőlegényekké, Skrob Péter, Boboja Sándor, Lazea János és Jakab Jakab II. oszt. m. kir. segéderdőőröket I. oszt. m. kir. segéderdőőrökké, Sommer István, Vaszár György, Dán Rovin, Zsurzs János és Biró Szilárd napibéreseket pedig II. oszt. m. kir. segéderdőőrökké nevezte ke.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavított lacczím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem a kiadóhivatalunk eszközi a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyomatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy fölösleges reklamációkkal a t. elfizetők ne forduljanak hozzánk.

Sch. K. 1. A kutya fülét naponta 2—3-szor fecskendezze ki 3 %-os hyperoloidattal. E célra feltétlenül gummivégű fecskendőt használjon, nehogy a kutya fülét véletlenül megsértse. A hyperoloidat mihelyt a genynyel érintkezésbe jut, erősen habzik.

A fülkagylón levő sebet, illetve felmaródásokat mossa meg benzinnel, (de tiszta, patikából való benzint használjon) ha van-

nak esetleg a sebben férgek, akkor azokat a benzín megöli, a megölt pondrók pedig a seb felszínén meglátszanak, azokat tisztá, benzínbe mártott olló segítségével húzza ki. A seb környékéről pedig nyírja le a szőrt ugyancsak a benzinnel fertőtlenített ollóval, aztán mossa meg újra a sebet, hogy az esetleg odahullott szőrszálak benne ne maradjanak. Végül kenje be a sebet cadogellel. Másnap aztán újra törülje meg a sebet benzínbe mártott vattával, ezzel a cadogelt is eltávolítja s kenje be újra cadogellel. Ezt napjában 1—2-szer ismétlje meg. Megjegyzem azonban, hogy sohasem szabad egyik réteg cadogelt a másik hegyébe kenni, hanem a régít mindig le kell előbb mosni vagy benzinnel, vagy pedig tiszta tábla olajba mártott vattával. A cadogellel bekent sebet a legyek kerülik s nem köpi be. Ha a kutya nyugtalan volna s vakaródzna, akkor a füleit okvetlenül kösse be háromszögletes kendővel.

Mindig előbb a belső fülkezelést végezze, illetve először fecskendezze ki a fület, s csak azután kezelje a fülkagyló sebeit. Ha a közelében levő patikában nem volna kapható hyperol vagy cadogel, úgy írjon Budapestre a Veterinaria drogeriának (IX., Lónyai-utca 18b.), a hol mindent jutányos áron megkaphat. *Dr. Kukuljevič József.*

2. A 600 K törzsfizetése után tartozik kereseti adót fizetni s így a kivetés jogos volt.

G. F. 1. Más tanácsot nem tudunk adni mint azt, hogy írjon a főerdőhivatalnak és kérje, hogy abban az esetben, ha kineveztetése iránti kérelmét nem teljesítenék, küldjék vissza az okmányait. Jövőre pedig sohase csatoljon a kérvényéhez eredeti okmányokat, hanem mindig csak hitelesített másolatokat. 2. A 10 fillért a lap javára bevételtek.

K. I. Miután előfizetése már 1912. évi június hó végével lejárt, ennél fogva ha ez év végéig kívánja előfizetését rendezni, úgy 6 koronát kell küldenie.

D. J. 1. Az ebadóra vonatkozólag minden vármegyének külön szabályrendelete van, s így azokat mi nem ismerhetjük. Nézze meg ezt a szabályrendeletet a legközelebbi jegyzői, vagy szolgabírói hivatalban s abból megtudhatja, hogy a kivetés jogos volt-e és hogy helytelen kivetés esetén hova kell fordulnia. 2. A czímszalag kiigazítása iránt intézkedtünk.

P. E. 1. A kinstárnál alkalmazott erdőlegények évi 600 és évi 700 K fizetést, természetbeni lakást, vagy ennek hiányában törvényszerű lakpénzt, a mi az állomáshely szerint 160, 200, 240, 280, 320, 360 és 400 K-t tesz ki, 12 ürm.³ tüzfát és évi 60 K ruhaátalányt kapnak. 2. A 10 fillért a lap javára bevételtek.

T. I. 1. Ha az ön nyugdíjba beszámítható szolgálati ideje 37 évet, 5 hónapot és 18 napot tesz ki, úgy önt évi 1922 K nyugdíj és évi 320 K lakbérnyugdíj illeti meg abban az esetben, ha az ön fizetése, személyi pótléka és törvényszerű lakbére együttvéve több volt, mint évi 1512 K. Ha azonban önt az évi 1300 K fizetésen és személyi pótlékon felül, törvényszerűen csak évi 200 K lakbér illette meg, akkor lakbérnyugdíj fejében csak 278 K-t kaphat, mert a nyugdíj és a lakbérnyugdíj együttvéve nem lehet több, mint a tényleges szolgálatban utóljára élvezett fizetés, személyi pótlék és lakbér együttvéve. Az a körülmény, hogy önnek természetbeni lakása volt, a dolgon nem változtat, mert a nyugdíj megállapításánál mindig a törvény szerint járó lakbér vétetik számításba.

2. Hogy nyugdíjaztatása iránti kérvényét mennyi idő alatt intézhetik el, azt még «körülbelül» se tudjuk megmondani.

3. Ha ön tényleg nem tud már szolgálatot teljesíteni, úgy hivatkozással a nyugdíjaztatása iránt benyújtott kérvényéhez csatolt orvosi bizonyítványra, kérje a hivataltól, hogy a szolgálat teljesítésének kötelezettsége alól önt mentse fel, vagy pedig kérjen nyugdíjazási ügyének elintézéséig szabadságot. Ha pedig beteg, úgy jelentse be a hivatalnak, hogy beteg és hogy ebből kifolyólag nem tud szolgálatot teljesíteni.

4. A 10 fillért a lap javára bevételtek.

K. J. «Tette fel» című felhívását október 17-én kaptuk kézhez, vagyis olyan időben, a mikor lapunk október 15-iki

száma már megjelent. Mostani számunkba pedig azért nem vettük be, mert a felhívás olyan hangon van tartva, a mi lapunk irányával ellenkezik, másrészt pedig azért, mert már úgy is későn lett volna a közlés.

Ön felhívásában egybeként ezeket mondja: «Elő azzal a veletek megvéhédhét koczmadzagon fityegő roszdás Werndlivel! Fel Budapestre! A kormány ajtaja előtt sorakozva követeljétek terhes közszolgálatotok ellenében a tisztességes megélhetést, agg korotokra a megérdemelt nyugodt pihenést biztosító tisztességes nyugdíjat . . . stb.» Erre az a jóakarató megjegyzésünk van, hogy önök a kormánytól nem követelhetnek semmit, hanem csak kérhetnek valamit. Nem tudjuk mit fognak szólni az ön kollégái ahhoz a kijelentéséhez, hogy: «... a ki ezt a hitványságot el merné követni, (hogy tudniillik nem jelenik meg a november 1-én tartandó gyűlésen), az megérdemli sorsát, megérdemelné, hogy saját tisztje mindennap elverje (!), mert ez a jelenkor intő szavát meg nem értő szegény makulás (?) nem csak nekünk, de tisztjeinek is szégyenére él. Ezekről jegyzéket kell vezetni s mint hozzánk nem való, helyierdekű István bácsikkal, minden érintkezést meg kell szakítani.» Azt hisszük, hogy nagyon sok «helyierdekű István bácsi» lesz, a ki egyáltalán nem azonosítja magát az ön kirohanásaival! Higyje el nekünk, hogy szerénységgel és nagyobb önmérséklettel sokat el lehet érni, de olyan módon, a mint az ön képzei, semmit. Ne higgye azonban, hogy mi nem értünk egyet a járási erdőőröknek abbeli törekvésével, hogy jövőjüket biztosítani és valóban sanyarú helyzetükön javítani igyekeznek. Mi a legteljesebb mértékben méltányoljuk ebbeli törekvésüket s szívből örülnénk, ha mozgalmukat siker koronázná, s az előbbieket csak azért jegyeztük meg, mert olyan modorban és olyan hangon nem lehet ám a kormánynyal beszélni, és még kevésbbé lehet czélt érni.

F. R. Ha a felesége mint állami tanítónő baromfi törzsekért és méhesaládokért a földművelésügyi miniszter úrhoz kérvényt nyújt be, úgy valószínűleg fog kapni, talán még ingyen is, valamit.

B. B.-né. Hogy a kihasznált szőlőföldet milyen takarmány természetére lehetne előnyösen felhasználni, azt így látatlanban nem tudjuk megmondani. Tessék az ottani kerületi gazdasági felügyelőhöz fordulni; ő ismeri az ottani talajviszonyokat s a szükséges útbaigazítást meg fogja adni.

K. E. 1. Közérdekű kérdésével lapunk legközelebbi számában külön cikkben fogunk foglalkozni s ezúttal röviden csak annyit jegyzünk meg, hogy a felesketett erdő- és vadörnek nem áll jogában az őrzetere bízott vadászterületen kívül, vagyis reá nézve idegen területen vadászó egyént a vadászati jegy felmutatására felszólítani.

2. A «Vadászlap» jelenlegi szerkesztője — értesülésünk szerint — az elhunyt szerkesztőnek a fia. Hogy miképen lehetséges az, hogy az elhalálozás folytán a szerkesztésben beállott változásról a lap egy betűvel sem tájékoztatta az olvasó közönséget, azt bizony mi sem tudjuk; s hogy a lap szerkesztője gyanánt még ma is Egerváry Gyula van feltüntetve, azt csak azzal tudjuk megmagyarázni, hogy valószínűleg a jelenlegi szerkesztőt is Egerváry Gyulának hívják.

B. F. Olvassa el fentebb a D. J.-nek szóló üzenetünket.

O. I. Köszönettel vettük és közelebről hozni fogjuk.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Erdőőr és vadőr, a ki ilyen minőségben hét év óta van felmondatlan állásban egy grófi uradalomban, úgy az erdészeti, mint a vadászati teendők minden ágában jártas, a fővad és fáczántenyésztést tökéletesen érti, jó dúvad irtó, 31 éves, feddhetlen életű, kiscsaládú, felesége kitünő főzőnő (a miről éves, jó bizonyítványai tanuskodnak) állást keres. Címe a szerkesztőségben meg tudható.

törődve a tulajdonában levő halasvíz és halállomány speciális viszonyaival, nem különösen annak haltenyésztési, illetőleg gazdasági vonatkozásaival.

Az okszerű halgazdasági üzem szempontjából nem elég a haltermő vizet évenként népesíteni (bevetni) és azt rendszertelenül lehalászni (aratni), mert ezen két végpont között a gazdasági teendőknek egy egész hosszú láncolata, sorozata van, a mely közvetlen megfigyelés, kísérletezés és öntudatos tervszerű tevékenység segítségével biztosítja a gazdasági eredményt. Halad a kor, a melylyel nekünk is haladni kell.

Hogy a külföldön e téren uralkodó állapotokra némi világot vessünk, lehetőleg bő fordításban ismertetjük fenti címmel a kölni «Deutsche Fischerei Correspondenz» ezidei évfolyamában Dr. Heintz (München) tollából megjelent cikket. Hogy azonban dr. Heintz értekezését jobban megérthessük, jól meg kell jegyeznünk, hogy az ő irányelve szerint valamely pisztrángospatak helyes kezelése nem abból áll, hogy ezt évenként megfelelő mennyiségű ivadékkal népesítsük és a lehalászást kizárólag sportszerű horgászással gyakoroljuk. A horog, mint a lehalászás egyik eszköze egyoldalú, inkább sporteszköz, nem alkalmazható mindenütt az illető halasvíz természeti és halrajzi viszonyaihoz, az okszerű haltenyésztési és gazdasági tekinteteknek sem lehet vele mindenkor eleget tenni. A horgász rendszerint nem is gazda. Fejtegetésében félreértenénk azonban Heintzot, ha őt a horgászás ellenségének tartanánk, ő csak azt állítja, hogy okszerű üzemet tartva szem előtt, nem helyes és nem kielégítő valamely patak lehalászásához kizárólag a horgot alkalmazni.

De lássuk egyébként, mit mond:

A pisztrángos patak bérlője, a ki elsősorban sporthalászt és a kinek egyáltalában nem az a célja, hogy

bérlete rendkívüli jövedelmet hajtson, a ki megvan elégedve, ha minden alkalommal tele kis horgászkoszár szép pisztrángot zsákmányol, hosszúlejárátú bérletnél mégis igyekezzék patakját a lehető leggazdaságosabban kezelni.

Czikkiró egész sereg kifogástalan sporthalászt ismer, a kik pisztrángos vizeikben majdnem kizárólag légygel, halcsalival ritkán, féreggel pedig sohasem halásznak; 26, vagy ennél még több centiméter hosszúsággal bíró pisztrángot ki nem fog,* ezenkívül évenként még szorgalmasan népesít is és daczára ennek vendégeivel együtt sem fog ki többet néhány mázsa** hálnál. A halasvizeknek előnyére van-e az ilyen kezelés? Czikkiró szerint nem és pedig a következő okokból:

1. Mert már a természettől fogva sokkal több ikrás hal megy a horogra, mint tejes, pedig azok amúgyis túlsúlyban vannak; az ikrás ugyanis falánkabb, mert az ikra kifejlesztése céljából sokkal több táplálékra van szüksége, mint a tejesnek.

2. Mert az előforduló ragadozó természetű nagy halakat nem lehet alaposan kifogdosni, különösen akkor, ha a patak sok olyan búvóhelylyel bír, melyhez horoggal nehezen vagy egyáltalán nem lehet hozzáférni. Pedig egy 1½—2 kilós pisztráng egy év alatt fajrokonai-ból 10—15 fontot is felfal és végül aztán örökre eltűnik szemünk elől.

3. A kizárólagos horoghalászatnál, különösen ha a rosszul táplálkozó, a növekvésben visszamaradt egyedeket a patakba mindig visszabocsájtják, lassanként az állomány (az utódok) degenerálódása következik be.

4. Ugyanez az állapot következik be, ha a patak túl

* Nálunk a mértékminimum 20 cm.

** Német mázsa.

Biztatón vágott a szemével; még a magam borongós kedve is derülni kezdett tőle. — (Nem volna rossz csere; csak aztán igazán elállana az eső.)

Egyik negyedóra telt a másik után s az ég folyvást borult maradt, pedig a keleti szél ugyancsak kitartó erővel hajszolta róla a szürke ködfoltokat. Nem is igazi eső esett már, csak olyan szakadó köd; de ez az éppen, a mi a székely-darócztot is átáztatja. Egyszer azután hirtelen, mintha magvaveszett volna, elfogyott a köd; az eső teljesen megszűnt; az égen világos sávok kezdtek feltűnedezni. Az erdész nagyot szippantott a pipájából.

— Mondtam, úgy-e? — kérkedett, egy csöppecske hányivetiséggel. — Hát csak elő a golyóssal. Ha a szél enyhül, korán kint lesz a szarvas ma este.

Ennyi biztatás éppen elég volt az eddigi szobafogság után. Megnéztem az órát. Félnégyre járt. S nekem körülbelül háromnegyed órányi sétám volt a szarvasok hazájáig. Éppen ideje, hogy induljak.

Szükség törvényt bont s remek «Mauzikám» hiányában egy ócska «expressz»-t dobtam a vállamra. Ezek a vén-expresszek gyors hatás dolgában olyanok a legújabb Mauzerekhez és Schönauer-Mannlicherekhez ké-

pest, mint az európai vonatok az amerikaiakhoz hasonlítva. A mellett nehezek, mint az ágyú, és akkorát is szólnak; pofoznak, rúgnak, hogy a gyöngébb ember félve meri elhúzni a ravaszukat, mert rögtön kék foltot puffentenek az arczára s karjára. De aztán van egy előnyük, a mit még a «dum-dum» is alig szárnyal túl. (A «dum-dum» az üreges golyó, a mely szétnyilik a testbe hatolásakor és roppant nagy sebet üt.) Az, hogy az expressz-golyó után mindig van vérnyom. Az ilyen expressz-golyó tör-zúz, szakít, rombol; nagy kaput nyit a halálnak; ömlik nyomán az élet nedve, a vér.

Nekivágtam a jól ösmert ösvénynek; Diana nyöszörögve búcsuzott tőlem; meg sem kísérelte, hogy velem tartson. Ő neki jobb volt a szárazon.

Siettem. Alig vártam, hogy kint legyenek a magányban, az erdő elhagyott, néma világában, a hova mohó sóvárgással vágyakoztam. A ki nagyon szomjas, az nyeli úgy az első kortyokat, a hogyan én szittam magamba tele tüdővel a fenyőfák csudálatosan zamatos leheletét. A lombfáról csak dohos nyirkosság áradt; de a fenyő olyan volt most is, mint tavasszal; az őszi eső megújította, nemhogy elernyesztette volna.

van népesülve, ha tehát a vizek természetes tápláléka nem elégséges az egyedek normális fejlődéséhez.

5. Ha domolykó van a patakban s az túlságosan elszaporodik, úgy az előszeretettel nemcsak a pisztrángok ikráját és ivadékát falja, hanem a haltáplálék nagyobb darabjait is.

6. Végül és talán ez a legfontosabb,* a túlsűrű népeség kedvez az öldöklő furunkulózis felléptének, a mely betegség mostanában éppen a legjobban népesített halasvizeket pusztította legjobban.**

Czikkíró azt mondja, hogyha *Walter*-nek «Die Bewirtschaftung des Forellenbaches» című kitűnő könyvében az az állítása, hogy okszerű üzem mellett egy kis, táplálékban szegény patak kilométerszakaszainak évi hozamát 50 kiló, közepes táplálékban gazdagének 250 kiló, szélesebb, növényzettel erősen benőtt kisebb folyóának 500 kiló pisztrángra lehet becsülni, helyes, akkor a legserényebb és legügyesebb sporthalász is igen e mögött marad fogási eredményével.

Ha most már a fent elősorolt pontozatokban foglaltak közül minden mástól eltekintünk és csupán a jövő generáció lassú növekvésére és a táplálékhiány miatt a túlnépesített patakban annak elesenevészesedésére gondolunk és megkérdezzük a sporthalászt, hogy egy nap alatt inkább 20 jól fejlett, 300 gramm átlagsúlyú vagy 40 darab, egyenként 150 gramm súlyú rosszul fejlett

* A németországi viszonyok között.

** Ez magától értetődő, de azért nem lehet oka a betegségnek. T. i. Németországban a patakokat igen sokszor üzleti alapon létesült telepektől vásárolt ivadékkal népesítik. Ezek a telepek az újabb időkig keveset törődtek a tenyészállatok (halak) kiállításával és a tenyészhalak természetszerű tartásával. A furunkulózis ilyen telepen lépett fel s hurczoltatott be a patakokba.

halat akar-e fogni? Úgy bizonyára mindegyik azt feleli: inkább kevesebbet, de annál súlyosabbat.

A tapasztaltakon okulva, *dr. Heintz* az általa bérelt halasvizeket nem tekinti ma már olyanoknak, a melyeken ő kizárólag csak sportot űz. Bérelt vizeit, a melyeknek kezelését meg akarja ismertetni, a következőkben jellegzi:

Pisztrángos vizei Észak-Tirolban fekszenék; körülbelül 12 km. hosszúságúak, ebből azonban 6—7 km. a teljesértékű, többi része télen csaknem teljesen kiszárad. A főpatak számtalan kanyarulattal kigyózik egy rétes völgyön át, legyes horgálasztra sok alkalmas szakasza van és ezek kizárólag ilyen célra is vannak szánva. Éppen olyan számos azonban a bokrokkal erősen benőtt rész, e mellett a meder több-kevesebb elsüllyedt fatörzsszel és duzzasztó művel van tarkítva. A patak sok helyen mélyen beágyazza magát és partvédő műveknél egész fatörzsek szolgálnak, a melyeknek az ágai — miután faértékük semmi — nincs levágva, úgy, hogy az ágak sokszor embermagasságban a part felé kinyúlnak. Ilyen helyeken természetesen légygyel egyáltalán, halcsalival pedig csak nagy nehezen lehet horgászni. Féreggel (gilisztával) *dr. Heintz* egyáltalán nem horgász.

A júliustól szeptember végéig terjedő három nyári hónapot tölti közvetlen a víz mellett és állítása szerint még néhány horgász barátjának segítségével sem tud megközelítőleg annyi pisztrángot kihalászni, mint a mennyi évenként terem. Nyár közepén ugyanis, ha napos az idő, eredménnyel egyáltalán csak jókor reggel és este lehet halászni, ha pedig, mint a múlt évben, a víz, gyakran nagy és zavaros, akkor a sportolás alig lehetséges és legfeljebb halcsalival érhetünk el ismét eredményt, ha már a víz tisztulni kezd; ha a víz ismét

Gyorsan lépkedtem az avaron, a mely most puha volt, mint a neszfogó szőnyeg. A fenyőfák alatt szinte besüppedt a talpam ebbe a szőnyegbe; cserkészüt nélkül is teljesen nesztelenül mehettem keresztül az erdőn, a melynek az alját az eső átáztatta.

A mint beljebb és beljebb jutottam az elhagyott erdő mélyébe, úgy lassítottam a lépésemet. Az ember ilyenkor maga is átalakul némileg az erdő fiává. Mintha óvatosan kellene lopódnia, úgy lép, úgy mozog akkor is, ha nincs vele különös célja. A hol «mindenki» gyanakodva les, és menekülésre készen pihen: ott az emberre is átragad valami ebből a készenlétből. Ilyen «mindenfélék» most is akadtak az útamba. Hol egy szajkó riadt föl valamelyik fáról és lármázva evezett tovább a levegőben; hol egy csapat fenyves rigó kelt szárnyra a bokrok közül, hogy nagy körívvel megint leereszkedjék pár száz lépéssel arrább. Ezek már éjjeli szállást kerestek itt. Fejem fölött egy karvaly körözött, jó magasan; látszott, hogy nem vadászik, csak mulat; a rigócsapatra ügyet sem vetett, de gyönyörű fordulatokat csinált odafent, a mint ki-kitért a szélnek, meg újra szemközt kanyarodott vele.

Már nem esett, de a szél egyre fujt, nem gyöngült. A sötét fenyves csak úgy zúgott, nyögött tőle. A mikor a fenyvesből kiértem, előttem volt a szakgatott léczes-erdő, a mely beleolvadt a buja vágásba. Itt már meszsze voltam az erdészháztól. A magány egész gyönyörét élvezhettem. Néztem az eget, a melyet rongyos barna köpeny takart, s úgy tetszett, mintha a felhőrongyokat is meg-meglíbbentené a száguldó szél. Négy óra elmúlt, de most már nem késhttem el; az erdő szépei erre járnak ki rejtett tanyájukról, ha beesteledik. A talaj itt homokos és az útvonal barázdájába minden nyom bevésődik. Friss reggeli nyomok, szarvasnyomok!... Itt ment egy nagy bika; hatalmas csülke körvonalai élesen válnak ki; az egész nyomot aligha elbírnám földni a tenyeremmel, akkorára terjed szét ebben a puhaságban. Bevált a nyom az akáczosba, a mely ritkán, gyéren borít egy dombhátat. Azon a dombháton át közlekedik a szarvas a vágásba, meg az erdőn túl levő rozsvetés felé...

A ritka akáczoson úgy surranok át, mint a róka. Alig van fedezetem a vágásig, a hova igyekszem. Ezen a szabad kopár dombon érzem csak igazán a szél erejét.

kristálytisztává válik, akkor meg légygyel sem igen boldogulunk, mert a magas parton nincs semmi fedezet.

Ilyen körülmények között határozta el magát arra, hogy a horgászás mellett mellesleg varsával is halászik és halasvizei érdekét tartva szem előtt, azt nem is bánta meg.

Azóta ugyanis a horoggal is nagyobb és fejlettebb halakat fog és a mi reá nézve különösen kellemes, sok vigasztalan esős napon, a mikor a nagy víz miatt horgászni nem lehet, az egészséges szabad levegőn szórakoztató foglalkozása van, a mely a mellett még szépen jövedelmez is.

Ha az eső erősebben kezd esni, megyen varsázní. Varszás közben azt tapasztalta, hogy a legszebb fogásokat (gyakran 8—10 darabot egy kis varsában) akkor csinálja, ha a varsákat a földek vizlécsapoló árkába — a melyek rendes körülmények között szárazak — helyezi. Feltűnően javul a fogási eredmény, ha a varsákhoz szárnyakat készít. Egy 5 m. hosszú, 60 cm. magas, 2½ cm. szemnagyságú czinezett drótsodronyból, a milyent zöldséges kertek vagy tyúkólak bekerítésére szoktak használni, egész csomó 40—60 cm. hosszú darabot vág le; az egyes darabokat közepükön vagy széleiken kör- vagy félkör alakú kivágással látja el, a mely pontosan ráillik a varsára. Ezeket a szalagokat csak lazán köti oda dróttal a varsához és a varsát úgy helyezi el, hogy az az árkot egészen elzárja.

A drótból vagy fonalból készült varsát egyforma eredménynyel használja. Az előbbinek az az előnye, hogy tovább lehet a vízben hagyni s hogy tartósabb; a drótvársákat inkább csak lakása közelében használja, mivel annak a szállítása körülményesebb; a fonott varsák a hátizsákba rakhatók, kevés helyet foglalnak el.

A varsásásnak a másfajta hálóhalászattal szemben

megvan az az előnye, hogy a halak nem sérülnek meg és hogy a méreten aluliakat azon frissiben vissza lehet a patakba bocsájtani. *Dr. Heintz* azonban visszatartja mind azokat a méreten aluli halakat is, a melyek, nagyságukat tekintve, rossz növekvést mutatnak. Nagyfejú és karsú, soványtestű pisztrángok nem alkalmasak a továbbtenyésztésre és csak a fajt rontják.

Hálóval, különösen a tükörszemű hálóval csupán a zubogók alatti részeket halászsza ki, a hol domolykók vannak és az olyan árkokat, a melyek ki szoktak száradni. Dobóhálóval olyan jellegű patakon, mint az övé, nem lehet halászni.

Különösen kiemeli *dr. Heintz* az ő végtelenül egyszerű költőberendezését: a kavicságyas költőedényt, a mely szerinte nyáron ideális haltartóul is szolgálhat.

A lakása közvetlen közelében lévő forrás vizét egy 4 m. hosszú, 15 cm. széles favályúba vezeti. Ennek az elzárható fődéllel és a költőedények felé erős lejtéssel bíró csatornának az a célja, hogy a vizet, a mennyire csak lehet, levegővel telítse, a mit elősegít bizonyos számú keresztbe helyezett deszkácska, tehát ugyanannyi kis vízesés. A vízesések között a víz durva kavics fölött folydogál, míg végül két egymástól elkülönített párhuzamos vascsövön át a költőedényekhez jut.

Minden keresztbe helyezett deszkácska előtt a fenéken egy rendes palaczkdugóval elzárható nyílás van, a mi az iszap- és homoktól való esetleges tisztogatásra szolgál és a metálnál felesleges vizet is el tudja vezetni.

A kavicságyas költőedény vagy haltartó nem egyéb, mint egy 2 m. hosszú, 1 m. széles, 0.5 m. mély, négy lábon álló erős deszkából összeácsolt faláda, a mely hosszirányban két egyenlő részre van osztva. Mind a két rész finom drótrostélyllyal még két részre osztható, úgy, hogy négy egyenlő nagy fiók áll elő. A két felső

Szinte megforgat, úgy nekem jön; puskám csövébe belefurulyázik; bűgő, szomorú elfojtott vonításnak tetszik a hangja; mintha a rengetegben farkas ordítana, megszese innen.

Egy nyúl pattan ki előlem a gazból, a mint a domboldalon lefelé sietek. Fehér tükrét mutatva száguld, s beleveti magát a sűrűségbe. Más élet semmi sincs a közelemben.

Egynegyed ötöt mutat az óráim, a mikor elhelyezkedem a vágás szélén egy sűrű cserbokorban, a mely körülvesz, mintha fészekben volnék. Mindjárt este lesz; csend és figyelem; egy mocczanás se!

A szél fúj, egyre fúj; vadul szakgatja, tépi a fiatal fákat s a bokrokat. Ebben a vijjogásban ugyan hiába várom én ma ide a félénk szarvasokat, a melyek valahol a széltől védett völgyben hallgatják a szomorú tutulást, a vihar kopóinak esaholását.

Picziny árnyak csapnak le mellém s eltűnnek a bozót közt; hazajáró sármányok azok; sietve bujnak el az alacsony bokrok sűrűjébe, a hova a szél se bír befurakodni. A tölgycsemeték lombos galyai ütemesen zizegnek, egyszerre hajladoznak, egyszerre némulnak el.

A szél átnyargal rajtok s meghajlítja őket; egyik roham a másikat kergeti; a bokrok mintha élnének, mintha futni szeretnének, úgy mozognak.

E közben egyre jobban terjed s erősödik a homály. Pedig az ég tisztább; de az este már itt van. A vágás széléről keskeny tisztás nyúlik a sűrűbe. Ott valami elevenség támad. Egy nagy sötét madár jelenik meg a mozgó bokrok mellett s hirtelen nekiiramodik, keresztül szalad a tisztáson a túlsó oldalra. Az egy fáczánkakas. Utána, a nyomában csakhamar átfut egy tyúk, aztán a másik, s a harmadik; mind néhány másodperc időközzel. A kakas azóta megindult s szakgatott futással, figyelő testtartással siet a sűrűség szélén — felém. A mikor két lépésnyire van tőlem, észrevesz, pedig csak a fejemet láthatta; a szememet, a mint kíváncsian néztem.

«Brrr! Kakas! Kakas!» — Riogva, ropogó-zuhogó röpüléssel, s éles kiáltozással szállt fel; a tyúkok utána. de nem tartanak vele; most nincs közük egymáshoz. Csak éppen hogy ők is gyanút fogtak, megijedtek. A nagy kakatolás nekik is azt jelenti: vigyázz!

Most aztán igazán nincs többet élő nesz... Mintha

fiókban, a fenéken felül van 1—1 befolyás, a két alsó alul, mindig elkülönítve az illető fióktól, 1—1 kieserelhető rostélylyal a két kifolyó cső; a kifolyó csövek nyílása a fenék fölé emelkedik, úgy, hogy a vizet az edényben meghatározott magasságban tartják; ha a csöveket kivesszik, a teknő teljesen kiüríthető.

Ez a készülék kis helyet foglal el és nyáron át négy külön haltartónak használható, a melyeknek egyik főelőnyük, hogy a legegyszerűbben tisztíthatók, mert csak a kifolyó csöveket kell kihúzni, hogy az összes szemét 2 perc alatt kiöblítődjék. E célból nyáron (a midőn a készülék haltartóul szolgál) a rostélyok alsó részén nagyobb szegletes kivágások is vannak. Az egyik rekeszben állandóan bizonyos mennyiségű fürgecselle van, a melyeket a szomszédos tóból nagy tömegben lehet kifogni és a melyek élőállapotban kitűnő pisztrángtakarmányt szolgáltatnak; a másik rekeszben domolykót, ezek közül a kisebbek lepikkelyezve és felvágva szintén a szomszédos rekeszben elhelyezett pisztrángok etetésére szolgálnak.

A pisztrángok a tiszta tartóban igen jól érzik magukat és már fogságuk első napjaiban is mohó és jó étvágygyal táplálkoznak; a nekik annyira megfelelő táplálás mellett izük kitűnő. Ha a halászás idejének vége, akkor a haltartó kavicsos halköltőedény szerepét veszi fel. A fenékre 3 ujj szélességben gesztenyenagyságú tisztára mosott kavics jó; aztán mind a négy rekeszbe egy-egy négyszögletű aszfaltlakkal bekent drótróstély, a mely négy lábon áll.

E betétek oly nagyok, hogy azon hosszirányban 100, a szélesség irányában 50 pisztrángikrának van egymás mellett helye, vagyis egyszerre 20,000 ikrát lehet költetni.

Dr. Heintz az ikrákat a bajor halászati egyesület

starnbergi haltenyésztőtelepéről szerzi be azzal a jótállással, hogy azok gyorsan növé, szabadban élő halaktól származnak.

A semmi különösebb előismerettel nem bíró megbizottjának a költetésnél nincs más dolga, mint az ikrákat a sodronybetéten szétteríteni és a költőkészüléket a világosságtól és az avatatlanok kezétől megvédeni. Körülbelül 5 naponként utána néz és csipeszszel eltávolítja a romlott ikrákat. Ha kibujnak a kis porontyok, a rostély nyílásain át leesnek a kavics közé, a mely között azonnal el is tűnnek. Ha a kikelés időszaka befejeződött, akkor a rostélyokat az ikrahéjmaradékokkal együtt kivesszik és a költőkészülék a nappali világosság teljes elzárásával érintetlenül marad egész addig, míg egyes halacsák a kavics fölött élelmet keresve meg nem jelennek. Ekkor azonnal etetni kezdi azokat és nem várja be a szikzacskó eltűnését.

Az etetés tisztán vakart léppel és túróval történik. A lépet egyszerű fedél- vagy oromeserépre kenik rá, mint a vaját a kenyérre, a túró pedig darabkáiban adják hozzá. A túrónak sok előnye van, egyedül azonban nem elég, mert vasat nem tartalmaz. 1—2 naponként más, frissen bekent cserepet helyeznek be a régi helyett, miután szerinte is nagyon fontos, hogy a régi tápanyagból semmisse maradjon vissza; most már aztán némi világosságot is eresztenek a költőedénybe. A szikzacskók kisebbedésével és a teljes megszűnésével lassanként kiszedik a kavicsot, először a befolyásnál, később tovább lefelé, úgy, hogy hovatovább jobban szemügyre vehetők a kis halak és az esetleg elpusztultak, a melyeken gombák képződhetnek, eltávolíthatók és a készülék is rendesen kitakarítható. Addig etetnek, a míg a halacsák szemmel láthatóan jól érzik magukat, jól fejlődnek és élénkebbé válnak, de nem tovább, mint legfeljebb négy hétig.

halkabban sóhajtoznának a bokrok. Bent, a vágás rejtett mélyében, a léczeserdő felől, mintha csörtetne valami. Nyitott szájjal figyelek, hallgatódom. Elfojtott lélekzettel várok. Most már jöhetnének, hogyha akarának... ez már az ő idejük.

A bokromat minduntalan megtépik az egymást kergető szélkölykek. A messzebb eső sárga lomb egy pillanatra megteveszt; úgy rémlik: szarvas toppant a tisztásra s kémszemlét tart, mielőtt kiljebb jönne. Minél tovább nézem a vöröses sárgaságot, annál jobban káprázik a szemem. Aj, a szarvas nem maradna oly sokáig egy helyben... másfelé tekintek... ah!

Alig negyven lépésnyire tőlem egy nagy állat vált ki a sűrűből s a kopasz akáczos dombnak tart... a szélben nem hallani lépése nesztét, olyan az egész jelenség, mint a testetlen árnyék. Háttal van felém s látom a két fekete csíkot két oldalt a tükre alatt a czombján; s aztán a sárgás fehérséget a két fekete sáv közt.

Ez egy nagy szarvasbika!

A tartásából, magas nyakállásából látni; az agancsát a homályban még nem is vehettem észre. De most fordul, oldalt halad föl a dombtetőre; ott kiemelkedik

a feje a homályból s rárajzolódik a tisztuló égre. Hatalmas, remek fej az; rajta a korona; hercegi rangot mutat az agancságak száma.

Most sincs messzebb tőlem negyven lépésnél és áll, akár a czéltábla.

Elkezdek neki fogcsikorgatva imádkozni: «Az Isten áldjon meg, ne kísérs; erigy már! erigy no!»

Mert hisz' — novemberben vagyunk; s szarvasbikát löni már nem szabad.

Máskor elnéztem volna óraszámra; most a pokolba kívántam; ne izgasson.

És ment. A nélkül, hogy észrevett volna; tovább ment, nyugodtan, büszkén, sértetlenül.

A tehének, a melyeket vártam, csak nem mutatkoztak. Valahol máshol válthattak ki az erdőből.

Rég eltűnt a nagy bika, de én még folyvást láttam képzeletemben azon a ponton, ott a dombtetőn.

Feje rárajzolódott az égre; koronája mutatta, hogy milyen igazi királyi vérség.

A barna esthomály lassankint elsötétítette az eget is. Az én szép látományom csak akkor tűnt el végkép.

Négy középiskolát, erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott, 27 éves, az erdészeti és vadászati teendőkben jártas egyén, ki a katonaságnál szakaszvezető volt, állást keres. Czime: Hollósy Árpád Apad, u. p. Vágkeresztur (Pozsony m.) (72.)

Hat gimnáziumot és erdőőri szakiskolát végzett, 26 éves, róm. kath., nőtlen, katonaviselt egyén, ki magyarul, tótul és németül is beszél, állást keres. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (68.)

Segéderdőőri vagy erdőlegényi állást keres 19 éves, az erdőkezelésben, vadászatban, kártékony vadak irtásában és csemeték ültetésében jártas, hatévi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkező egyén. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (69.)

28 éves, az angol fácáztenyésztésben, dúvadak irtásában s fogolytenyésztésben jártas egyén, a ki faiskola kezelését is elvállalja, megfelelő állást keres. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (70.)

Vadászi állást keres uradalmaknál, vagy vadász-társaságoknál 30 éves, nős, gyermektelen, róm. kath., erős testalkatú, szerényigényű erdőőr, kiszolgált szakaszvezető. Beszél magyarul, tótul, ruténül, németül; négy középiskolát végzett, ért a fő- és apróvad szakszerű tenyésztéséhez, a vadak óvásához, ismeri a vadászat vezetésének összes módját, kitűnően cserkészik, szakszerűen végzi a kártékony és dúvadak pusztítását s a vadászegek idomítását. Az orrvadászok fáradhatatlan üldözője. Mindezekről tanuskodnak jó szolgálati s kitűnően alkalmas szakvizsgái bizonyítványai. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (71.)

HIRDETÉSEK

Pályázati hirdetmény. 820/1913. sz. Selmeez és Bélabánya sz. kir. város erdőgazdaságánál megüresedett erdőőri, esetleg előléptetés folytán megüresedett erdősuhanzi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak mindazok, kik 24-ik életévüket betöltötték, de 40 évnél nem idősebbek, feddhetlen előéletűek, az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ban követelt szakképzettséggel bírnak, teljesen épek és egészségesek s a hivatalos magyar nyelven kívül a tót nyelvet is bírják.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy sajátkezüleg írt, bélyeggel ellátott kérvényüket, melyhez keresztlevelük, erkölcsi bizonyítvány, erdőőri szakvizsgái bizonyítvány, hatósági orvosi bizonyítvány és szolgálati bizonyítvány is csatolandó a városi polgármesteri hivatalhoz f. évi november hó 15-ig nyujtsák be.

Javadalmazás: az erdőőrnek évi 1000 kor. alapfizetés, mely öt évenként háromszor 100 kor.-val emelkedik. Természetbeni lakás, vagy 160 kor. lakpénz. Három hold földjárandóság, 40 ürm. puha, vagy 26 ürm. kemény

tüzifa házhoz szállítva. Családi pótlék minden gyermek után legfeljebb három gyermekig és 16 éves korig 100—100 kor. Kártérítési pénzek $\frac{1}{3}$ -da és hajtódíj; két drb szarvasmarha díjtalan legeltetése a közlegelőn. A suhanecznak 600 kor. alapfizetés, 160 kor. lakpénz, 20 ürm.³. kemény tüzifa, egyébként, a legeltetési jog és földjárandóság kizárásával, úgy mint az erdőőrnek. Nyugdíjjogosultság.

Selmeezbányán, 1913. évi október hó 9-én.

(6.)

Horváth Kálmán
kir. tanácsos, polgármester.

Pályázati hirdetmény: 2977/1913. sz. Az alulírott m. kir. erdőhivatal a kerületében nyugdíjazás folytán megüresedett három, esetleg négy főerdőőri és egy, esetleg kettő erdőőri, illetve előléptetés esetén négy erdőőri és hat erdőlegényi és illetve segéderdőőri állásra, az állományszerű illetmények élvezete mellett, pályázatot hirdet.

A főerdőőri állás javadalma: évi 800 kor. fizetés és 200 kor. személyi pótlék; az erdőőri állás javadalma: évi 600 kor. fizetés és 100 kor. személyi pótlék; az I. oszt. erdőlegényi vagy segéderdőőri állás javadalma: évi 700 kor., a II. oszt. erdőlegényi vagy segéderdőőri állás javadalma: évi 600 kor. szegődménydíj.

Mindezen állásokkal ezenkívül természetbeni lakás, vagy annak hiányában a törvényszerű lakbér, valamint az azokkal rendszeresített mellékilletmények (tüzifa, föld, stb.) is járnak.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, az államerdészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók ezenfelül ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti, vármegyei tiszti, fő- vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvány-nal, továbbá életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, végül pedig eddigi szolgálatukat és annak eredményét, nemkülönben nyelvismeretüket és a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes birását és azt, hogy katonai kötelezettségüknek miként tettek eleget, igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg írt kérvényüket előjáró hatóságai, illetve az illetékes politikai járás hatósága útján, 1913. évi december hó 1-ig alulírott m. kir. erdőhivatalhoz küldjék be.

Gödöllő, 1913. évi október hó.

(7.)

M. kir. főerdőhivatal.

Hirdetmény. Két szakiskolát végzett, jó bizonyítványokkal rendelkező nőtlen erdőőr Kassa szab. kir. város erdőgazdaságánál azonnal alkalmazást nyerhet.

Javadalmazás: napi 2—3 korona bér, egy szobából álló lakás és tüzelő.

Az alkalmazás egyelőre ideiglenes, a megfelelő egyén azonban véglegesítésre számíthat.

Ajánlatok okmányokkal felszerelve Kassa város erdőhivatalához intézendők.

(8.III.1.)

Városi erdőhivatal.

Pályázati hirdetés. A pécsi püspöki uradalomban két erdőri állás következő illetményekkel börtöltendő ú. m.

Évi fizetés 400 kor., fizetési pótlék 100 kor., 12 ürm. hasábfá házhoz szállítva, egy tehén és egy borjúnak legeltetés, lakás, egy rendbeli ruha és megfelelő lödij.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket, erkölesi bizonyítvány, erdőri szakbizonyítvány és eddigi szolgálati bizonyítványával alulirt Igazgatósághoz legkésőbb f. évi november hó 10-ig nyujtsák be.

Az állások esetleges kinevezés alkalmával azonnal elfoglalandók.

Pécs, 1913 október hó 15.

9.) *Pécsi püspöki urad. jószágigazgatósága.*

Eladó egy Drilling és egy Browning automata golyósfegyver (nagy vadra kitűnő). Mindkét fegyver kitűnő löképesseggel bír. Bővebben Hidvéghy Gy.-nál Pálóc, Ung m. (11.)

Pályázati hirdetés. Hont vármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1809/1913. sz. határozatában nyert megbízás folytán a 900 kor. évi összlletményen javadalmazott *bakabányai járási erdőri* állásra újabb pályázat nyittatik.

Pályázhatnak mindazok, akik 24-ik életévüket betöltötték, de 35 évesnél nem idősebbek, feddhetlen életűek, törvényes szakképzettséggel bírnak, teljesen egészségesek és a hivatalos nyelven kívül lehetőleg a tót nyelvet is bírják.

A szabályszerűen kiállított és sajátkezűleg irt kérvények az előbb felsorolt kellékeket igazoló hiteles okmányok esatolása mellett legkésőbb f. évi december hó 15-ig a balassagyarmati m. kir. állami erdőhivatalhoz nyujtandók be.

Balassagyarmaton, 1913 október 7-én.

(12.) *M. kir. állami erdőhivatal.*

Termelt tölgydonga eladása. 3946/1913. sz. A pécskai m. kir. erdőgondnokság «Háda» nevű vágásában termelt 5257-5 akó tölgydonga, 12 csoportra felosztva, zárt írásbeli ajánlat útján fog eladatni.

Az ajánlatok 1913. évi november hó 13-án déli 12 óráig nyujtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, hol azok november hó 14-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A versenytárgyalási egyszersmind szerződési feltételek, valamint az egyes csoportokba sorozott különféle nagyságú dongák mennyiségét feltűntető kimutatás, továbbá ajánlati úrlap és boríték alulirt m. kir. főerdőhivatalnál, valamint a pécskai m. kir. erdőgondnokságnál díjmentesen szerezhető be.

Lippa, 1913. évi október hó.

(10.) *M. kir. Főerdőhivatal.*

Nyulat, foglyot, fázánt, őzet és mindennemű egyéb vadat veszek állandóan. Öhlschlager Márton, baromfi- és vadnagykereskedő. Orosháza. (2.IV.4.)

Nadragulyalevelet, hársfavirágot, tölgyMohát és tisztított taPlót napi legmagasabb áron vesz Lévai Jenő gyógynövénykereskedő, Óbecse. (5.X.4.)

Erdészeti csemeték, magvak, tölgyMakk

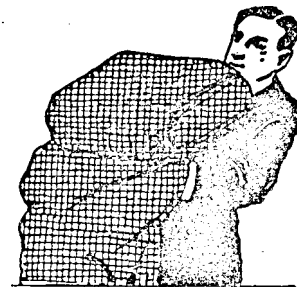
a legmegbízhatóbb minőségben és a legjutányosabb áron beszerezhetők

a Magyar Erdészeti és Kertészeti Vállalatnál

Neumayr és Társa, csemete- és magkereskedés, csemete-termelés

ZALAEGRSZEG. (4.IV.3.)

Árjegyzék kívánatra megküldetik. Nagyobb szükségletnél előnyárajánlat!

Uri ruhának való
brünni posztót

legolcsóbb áron

Etzler és Dostal cégénél

Brünn, Schwedengasse 5 g,

a tanárok és állami tisztviselők egyesületeinek szállítóinál lehet beszerezni.

A magánember sok pénzt takarít meg, ha a posztót közvetlenül a gyártelepről szerzi be. — Bármily áron eladott árú új és divatos. — A legkisebb mennyiség is szállítva lesz. Gazdag tartalmú mintacsomag megtekintésre díjlanul és portómentesen szállítatik. (3.VI.3.)

(1.V.4.)

Faiskolaterület: 100 hold!

**TölgyMakkot, tölgycsemetét,
jegenyefenyőmagot és csemetét,**

mindennemű egyéb

**erdészeti magvakat és csemetéket,
gyümölesmagvakat, vadonczoKot**

ajánl őszi szállításra és előjegyzéseket kér

FARAGÓ BÉLA cs. és kir. udvari szállító
magyar magpergetőgyára

Erdészeti csemetetelepek * ZALAEGRSZEG.

Árajánlattal kívánatra szívesen szolgálok!

DIANA FEGYVER ATELIER
Gothard Sándor

Herény, Szombathely mellett, Vas m.

Lerakat: **Budapest, VI., Váci-körút 61. sz.,** a Magyar Motor- és Gépgyár irodájában.

Használati fegyverek

120 korona ártól felfelé.

A kontinens legnagyobb luxusfegyver-raktára.

Saját szerkezet — saját minták!